

kartki
109
4/16

FUNDACJA GENERAL ELZBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-00 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 02

Bydgoszcz
AK
gr. „Wybawie”

Andrzejewski Włodzimierz

M: 15 16 / 24 18 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — *Andrzejewski Włodzimierz*
T:U: 1516/2418 Som.
Dyngoszka 2 W2-AK

I/1. Relacja *k. 35. 1-3*

I/2. Dokumenty (sensu stricte) dotyczące osoby relatora

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 2*

VI. Fotografie *brak*

1/1. Relacja Włodzimiersa
Andriejewskiego

- Arch. Mus. Stutthof, Relacje,
t. XXIII, opr. B/94 s. 159-161
(bibl. FADH), kserokop.

l. 3 s. 1-3

Relacja Włodzimierza Andrzejewskiego.

Włodzimierz Andrzejewski mieszkał przed wojną w Bydgoszczy przy ulicy Szubińskiej 45. Z konspiracją zetknął się w 1941 roku. Wówczas to przyjechał z Tczewa Gerard Derengowski i założył organizację. Zнали się jeszcze przed wojną. G. Derengowski wciągnął do podziemia całą rodzinę: Włodzimierza, Jana, Tadeusza, Bernarda, Stefana i Alojzego. Matka ich nie była kurierką, tylko wiedziała o istnieniu sieci wywiadowczej i za to później była aresztowana. Przysięgę składali przed G. Derengowskim.

Najmłodszy brat Alojzy pracował w stoczni gdyńskiej i współpracował z Pawłem Pomierskim. Meldunki z Wybrzeża szły do Maksymiliana Rossy mieszkającego w Tczewie, a stamtąd odbierał je W. Andrzejewski i przekazywał je do Bydgoszczy G. Derengowskiemu, który z kolei zawoził do Warszawy. Do Tczewa W. Andrzejewski jeździł bardzo często. M. Rossa był szefem grupy. Dowodził okręgiem morskim. Spotykali się na tczewskim rynku, a później szli na działkę. Inni bracia także jeździli do M. Rossy.

Linia "R" oznaczała bydgoską - zbierała informacje z Bydgoszczy i okolicy. Linia "Eisbahn" oznaczała wywiad kolejowy. Tam działali Blumowie i Kowalski. Wywiad kolejowy obejmował: Bydgoszcz, Tczew, Gdynię, Gdańsk, Laskowice. Z wywiadem kolejowym związany był też Pawlaczyk.

Całość siatki rozciągała się na Tczew, Wybrzeże, Elbląg i Warszawę. Kiedyś G.Derengowski wspominał coś o Związku Polskim /?/.

Cała rodzina Andrzejewskich oprócz najmłodszego brata pełniła funkcję kurierów. Także ciotka G.Derengowskiego - Maria Breyer była kurierką.

Kontakt "w dół" był do M.Rossy, a "w górę" do G.Derengowskiego.

W Bydgoszczy W.Andrzejewski kontaktował się z Janem Rogozińskim i Wawrzyńczakiem, ale były to spotkania o charakterze prywatnym.

Meldunki sporządzano na cieniotkich bibułkach, względnie w niemieckich książkach. W.Andrzejewski nie wie, czy były one szyfrowane.

W lecie 1943 roku w Kutnie wpadł kurier Feliks Kalinowski, którego przewieziono do więzienia w Inowrocławiu /podobno mieszka w Kanadzie lub Argentynie/. Zaraz po tym aresztowano: Tadeusza, Stefana, Włodzimierza /26.08.43 r./, matkę /27.08.43 r./, a najmłodszego brata w początkach września 1943 roku. W śledztwie W.Andrzejewski siedział przez 10 miesięcy: od sierpnia 1943 do maja 1944 roku.

Wawrzyńczak był aresztowany 17 sierpnia 1943 roku. Gestapowiec przyjechał do Wawrzyńczaka przy ulicy Gnieźnieńskiej jako kurier "Kalinowski". W międzyczasie gestapowiec Szliter pojechał do Bluma - mieli informacje od Wawrzyńczaka i podszedł go tak samo. Blum się załamał i powiedział, że Wawrzyńczaka poznał u Andrzejewskich na Szubińskiej.

Na gestapo W.Andrzejewski zatknął się z F.^Kalinowskim,

ale konfrontacji żadnej nie było. Do Mauthausen trafili: Świeczkowski, Laufer, on, Wełmiński, Bernard, Tadeusz, Alojzy Andrzejewscy i Rogoziński. Do Gross Rosen: Jan i Stefan oraz matka /14.12.44 r./ M.Rossa był w Inowrocławiu przez cały czas. W obozie się specjalnie nie widywali.

W tej sprawie był też Krzyżowski. W.Andrzejewski nie znał podczas okupacji nazwiska M.Rossy.

Inni z grupy to: Zygmunt Świeczkowski, Suchy Dąb, Paweł Pomierski z Tczewa /żyje/, Kmiecik z Tczewa /żyje/, A.Blum /zmarł/, Karol Blum /zginął w Mauthausen/ i brat, który mieszka w Gdyni, M.Rossa /Australia/, Jan Rogoziński /Bydgoszcz-Wyżyny/, Żabiński z Tczewa, Wełmiński z Tczewa, Wawrzyńczak /zmarł/, Duszyński, Laufer z Tczewa, Maksymilian Łaszewski z Grudziądza /działał w Elblągu/, Krzyżewski /podobno wyjechał do RFN - mieszakał w Sopocie/, Bolesław Grabiec /dyrektor Narodowego Banku Rolnego/.

T: M: 1516/2418 Pom.

Bydgoszcz

Andrzejewski Witold

W. Party informacyjne

h.

Andrzejewski Włodzimierz
t - kurier

Bydgoszcz 2
ZUZ-AK

- przewoził materiały z Tuzewa i Gdyni do
Bydgoszczy

zob. st. Wychowanie Patriotyczne, z prasy Ruch Oporu
na Pomorzu..., t. 1, s. 33

IX. 411 Bł.

Andrzejewski Włodzimierz

ZESKANOWANE

